

En andra och en annan chans – ett komvux i tiden.

(Dnr U2018/03652/GV)

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågors yttrande utgår från regeringens mål att alla ungdomar ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen samt från regeringens mål att förbättra villkoren för det civila samhället.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (MUCF) ställer sig i stort positiv till utredningens förslag till författningsförändringar. Myndigheten anser att de förändringar som utredningen föreslår till stor del är tillfredsställande och anser att de är såväl mer förklarande och förenklande samt inkluderande än tidigare formuleringar.

MUCF har dock följande synpunkter:

Författningsförslag, Förslag till lag om ändring i skollagen, 20 kap. 36 §

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor är kritisk till utredningens förslag om att förändra betygen för grundläggande komvux. I nuvarande betygssystem med sex steg, A–F, värderas betygen E, D och delar av C som godkänt. Skolverkets utvärdering (Skolverket, 2017, Utvärdering av betyg från årskurs 6, s. 35) visar att det nya betygssystemet har gjort det lättare att identifiera de elever som har det svårast att klara kunskapsnivåerna vilket också var målet med de nya betygen. Kvalitetssäkringen av undervisning har enligt Skolverket också blivit bättre då kunskapskraven är grunden för utformningen av undervisningen. Skolinspektionens granskning av betygen i det gamla systemet (Skolinspektionen, 2011, s. 10) visade att betyg sattes som inte var förenliga med nationella betygskriterier.

Med andra ord har betygssättningen och lärarens identifiering av elever som har svårt att nå kunskapskraven blivit bättre i det nuvarande betygssystemet, vilket förespråkar att inte förändra betygen till det föreslagna väl godkänt, godkänt och icke godkänt. Att behålla dagens befintliga betygssystem borde innebära en mer rättvisande bedömning och att fler elever blir godkända då det finns tre nivåer för godkänt. Dock motverkar tolkningen av dagens betygssystem ungas motivation.

MUCF anser dock att betygssystemet bör ses över för att tolkningarna av det ska bli tydligare.

MUCF ställer sig positiv till den kompetensutveckling som föreslås i utredningen och föreslår att det även ska inbegripa betygssättningen och tolkningen av betygsriterierna. Betygssystemet ska skapa incitament för att eleven alltid ska anstränga sig. Det är av vikt att betygssystemet blir tydligare och att det finns en likvärdighet i tolkningen nationellt för att det myndighetsutövande som betygssättningen faktiskt innebär ska vara rättssäkert för eleverna.

I förslaget som utredningen ger saknas även det högsta betyget, MVG. Det ger en signal om att de som studerar på grundläggande nivå inte kan ”utföra topprestationer motsvarande A i betygsskalan”. Den problematiken fördes fram redan under förarbetet till nuvarande betygsskala (Ds 2008:13). Utredningens förslag påverkar med andra ord både de elever som har det svårast att nå godkända betyg men också de elever som kan nå topprestationer. De som har svårast att nå målen fångas inte upp genom betygssystemet och de som har det lätt får inte de betyg som de borde ha för betygssteget finns inte. MUCF anser att utredningens förslag även gör det svårare för lärarna att definiera gränsdragningar för betyget godkänt, då det är för brett (se Ds 2008:13), vilket också var en av orsakerna bakom att betygen ändrades 2012.

3.1.3 Vuxenutbildningen ska vara likvärdig och anpassad efter olika behov

MUCF är också kritisk till att utredningen inte tar hänsyn till unga som på grund av olika anledningar inte klarar av att gå den vanliga gymnasieskolan. Unga som av olika anledningar inte tagit sig vidare i skolan måste få chanser att kunna komplettera för att på det sättet få möjlighet att studera vidare på högskola. Vi står i dag inför en arbetsmarknad med bristyrken, både inom akademiska yrken och inom praktiska yrken. Unga måste ges möjligheten att etablera sig på arbetsmarknaden och då är möjligheten att komplettera betyg en väg att gå.

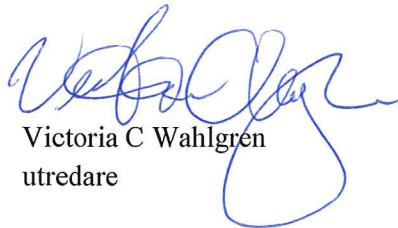
Samordnaren för unga som varken arbetar eller studerar nämner i sitt slutbetänkande (SOU 2018:11, 92–94) bland annat psykisk ohälsa och individers behov av individuellt anpassad undervisning som två av orsakerna till varför unga inte fullföljer sina studier. För denna grupp skulle folkhögskolan eller komvux kunna fungera som den individuella lösning de behöver för att motiveras till att återvända till utbildning, eller att inte avbryta sin utbildning och därigenom minskar risken att de hamnar utanför. MUCF anser att det är viktigt att även unga som fortfarande har skolplikt inkluderas bland de som kan få sin utbildning genom vuxenutbildning.

MUCF menar att det även inom yrkesvux finns en möjlighet för gruppen UVAS att bli etablerade på arbetsmarknaden då andra insatser än de som är rent studieinriktade är önskvärda hos unga individer som varken arbetar eller studerar.

I detta ärende har generaldirektör Lena Nyberg beslutat. Utredare Victoria C Wahlgren har varit föredragande. Verksamhetsstrateg Tiina Ekman har deltagit i den slutliga beredningen av ärendet.

Lena Nyberg
generaldirektör

Victoria C Wahlgren
utredare

